

Sygn. akt VII U 1305/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Roslan - Karasińska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 27 stycznia 2021 r. w Warszawie

sprawy A. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o przeliczenie emerytury

na skutek odwołania A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 30 lipca 2020 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 1305/20

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., decyzją z dnia 30 lipca 2020 r., znak: (...), odmówił ubezpieczonej A. S. prawa do przeliczenia emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy powołał się na treść przepisu art. 194i ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2020 r. poz. 53 ze zm.), zgodnie z którym do ustalenia podstawy obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ubezpieczonego urodzonego w (...) r. nie stosuje się przepisu art. 25 ust. 1b, jeżeli wniosek o przyznanie tej emerytury zgłosi w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS pod warunkiem, że prawo do emerytury przed osiągnięciem wieku emerytalnego ma ustalone na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r. Stosownie zaś do treści art. 194j powołanej ustawy, kwotę emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ubezpieczonemu urodzonemu w (...) r., który wcześniej pobierał emeryturę wymienioną w art. 25 ust. 1b na podstawie wniosku przed dniem 1 stycznia 2013 r., ustala się ponownie od podstawy ustalonej z zastosowaniem art. 194i. Organ rentowy zaznaczył, że ustawa w dnia 19 czerwca 2020 r. umożliwia ubezpieczonym urodzonym w (...) r. ponowne ustalenie wysokości emerytury powszechnej, której podstawa obliczenia została pomniejszona o kwoty pobranej emerytury wcześniejszej przyznanej na wniosek złożony przed 1 stycznia 2013 r. Zakład wskazał, że ubezpieczona zgłosiła wniosek o emeryturę powszechną w dniu 31 grudnia 2012 r., jednak wniosek ten wycofała w dniu 8 kwietnia 2013 r. W związku z powyższym, decyzją z dnia 21 czerwca 2013 r. postępowanie w sprawie zostało umorzone. Dodał, że zgodnie z wnioskiem z dnia 25 kwietnia 2019 r. przyznał ubezpieczonej emeryturę powszechną od dnia 1 kwietnia 2019 r. Podkreślił także, że do dnia 31 marca 2019 r. A. S. była uprawniona do wcześniejszej emerytury, a po zmianie przepisów, tj. po wydaniu przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z dnia 6 marca 2019 r., podstawa obliczenia emerytury nie została pomniejszona o sumy kwot pobranych wcześniejszej emerytur. W związku

z tym organ rentowy stwierdził, że brak jest podstaw prawnych do przeliczenia emerytury od dnia 4 lutego 2013 r. (decyzja ZUS z dnia 30 lipca 2020 r., znak: (...), k. 49 tom V a.r.).

W dniu 18 września 2020 r. ubezpieczona **A. S.** złożyła odwołanie od powyższej decyzji z dnia 30 lipca 2020 r., znak: (...), domagając się jej zmiany i przyznania prawa do ponownego przeliczenia świadczenia emerytalnego. W uzasadnieniu wskazała, że nie złożyła odwołania od decyzji organu rentowego z dnia 6 marca 2013 r. z uwagi na chorobę i niemożność aktywnego uczestnictwa w postępowaniu. Dodała, że legitymuje się 35-letnim łącznym stażem pracy, w tym posiada 15-letni staż pracy w warunkach szczególnych. Nadmienila, że pobierane przez nią świadczenie emerytalne zostało zaniżone o sumę kwot pobranych wcześniej emerytur i dopiero po wydaniu przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z dnia 6 marca 2019 r., tj. od dnia 1 kwietnia 2019 r. pobiera świadczenie niepomniejszone. W związku z powyższym, ubezpieczona zwróciła się o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie na jej rzecz prawa do wyrównania świadczenia emerytalnego za okres od dnia 4 lutego 2013 r. do dnia 1 kwietnia 2019 r. (odwołanie z dnia 18 września 2020 r., k. 3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 29 września 2020 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.** wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. wskazując, że zaskarżona decyzja została wydana prawidłowo, natomiast odwołanie jest bezzasadne. W uzasadnieniu swego stanowiska organ rentowy powołał argumentację, jak w zaskarżonej decyzji podnosząc, że odwołującej ustalono wysokość świadczenia emerytalnego bez pomniejszania o sumy kwot pobranych wcześniej emerytur, zatem nie zastosowano art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej. W związku z tym brak jest również podstaw do zastosowania art. 194 i, j ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS. W świetle podniesionej argumentacji, organ rentowy uznał, że decyzja z dnia 30 lipca 2020 r. została wydana zgodnie z obowiązującymi przepisami, a odwołanie A. S., jako całkowicie bezzasadne powinno podlegać oddaleniu (odpowiedź na odwołanie z dnia 29 września 2020 r. k. 4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. S., urodzona w dniu (...), w okresie od dnia 7 marca 2005 r. do dnia 3 stycznia 2008 r. była uprawniona do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Następnie, począwszy od dnia 4 stycznia 2008 r. pobierała wcześniejszą emeryturę przyznaną jej na mocy decyzji organu rentowego z dnia 22 stycznia 2008 r., znak: (...) (wniosek z dnia 21 stycznia 2005 r. k. 1-2, decyzja z dnia 29 marca 2005 r., znak:(...), decyzja z dnia 22 stycznia 2008 r., znak: (...) – nienumerowane karty tomu II a.r.).

W dniu 31 grudnia 2012 r. ubezpieczona złożyła w organie rentowym wniosek o emeryturę powszechną. W rozpoznaniu tego wniosku Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., decyzją z dnia 6 marca 2013 r., znak: (...), przyznał odwołującej emeryturę od dnia 4 lutego 2013 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Wysokość emerytury obliczono na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Podstawę obliczenia emerytury, zgodnie z zasadami określonymi w przepisie art. 26 ustawy, stanowiła kwota składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji (31.863,94 zł), kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego (519.479,00 zł), średnie dalsze trwanie życia (254,10 m-cy). Wysokość emerytury została pomniejszona o sumę kwot pobranych emerytur, tj. o kwotę 99.328,80 zł. Od dnia 1 marca 2013 r. wysokość świadczenia po waloryzacji do wypłaty wyniosła 1.850,04 zł (wniosek z dnia 31 grudnia 2012 r. k. 1-3, decyzja z dnia 6 marca 2013 r., znak: (...) k. 11 tom V a.r.).

W dniu 8 kwietnia 2013 r. ubezpieczona złożyła w organie rentowym podanie z prośbą o wycofanie wniosku o emeryturę powszechną z dnia 31 grudnia 2012 r. W związku z tym, organ rentowy na mocy decyzji wydanej w dniu 21 czerwca 2013 r., znak: (...), umorzył postępowanie w sprawie wypłaty emerytury (podanie z dnia 8 kwietnia 2013 r. k. 27, decyzja z dnia 21 czerwca 2013 r., znak: (...) k. 29 tom V a.r.).

W dniu 6 marca 2019r. Trybunał Konstytucyjny wydał wyrok w sprawie o sygn.

P 20/16, w którym orzekł o niezgodności z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2019r. poz. 39 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 r., w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w (...) r. kobiet, które przed

dniem 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy. Powyższe orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego zostało opublikowane w dniu 21 marca 2019 r. (okoliczność bezsporna).

W związku z w/w orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego, A. S. złożyła w dniu 27 marca 2019 r. w ZUS (...) Oddział w W. skargę o wznowienie postępowania (wniosek z dnia 27 marca 2019 r. k. 33 tom V a.r.).

W odpowiedzi na powyższe, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał w dniu 25 kwietnia 2019 r. decyzję znak: (...) na podstawie, której odmówił uchylecia decyzji z dnia 22 stycznia 2008 r. W uzasadnieniu wskazał, że art. 145a k.p.a. dotyczący wznowienia postępowania w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. (sygn. akt P 20/16) nie ma w niniejszej sprawie zastosowania. Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego dotyczy bowiem kobiet, którym przyznano emeryturę z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego i pomniejszono jej podstawę o kwoty pobranych emerytur wcześniejszych przyznanych na podstawie art. 46 ustawy emerytalnej w związku z art. 29 tej ustawy. Z kolei w decyzji z dnia 22 stycznia 2008 r. o przyznaniu emerytury nie był zastosowany przepis art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej. Organ rentowy zaakcentował, że ubezpieczona nie ma ustalonego prawa do emerytury z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego, gdyż dopiero wystąpienie z takim wnioskiem spowoduje wydanie w tym przedmiocie decyzji. Na tej podstawie organ rentowy odmówił uchylecia decyzji z dnia 22 stycznia 2008 r., znak: (...) (decyzja ZUS z dnia 25 kwietnia 2019 r., znak: (...), k. 37 tom V a.r.).

W dniu 25 kwietnia 2019 r. ubezpieczona złożyła w organie rentowym wniosek o emeryturę powszechną. Decyzją z dnia 30 kwietnia 2019 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. przyznał A. S. emeryturę od dnia 1 kwietnia 2019 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Jednocześnie zaznaczył, że emerytura stanowi równowartość kwoty, będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Organ rentowy, ustalając wysokość świadczenia emerytalnego w systemie zdefiniowanej składki, przyjął kwotę składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 42.660,30 zł, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 695.492,48 zł oraz średnie dalsze trwanie życia w wymiarze 201,50 miesięcy. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ww. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i wyniosła do wypłaty 3.663,29 zł brutto. Powyższa kwota świadczenia nie została pomniejszona o sumę kwot pobranych wcześniej emerytur (wniosek z dnia 25 kwietnia 2019 r. k. 1-3, decyzja z dnia 30 kwietnia 2019 r., znak: (...) k. 4 tom IV a.r.).

W dniu 14 lipca 2020 r. ubezpieczona zwróciła się do organu rentowego z wnioskiem o ponowne przeliczenie świadczenia emerytalnego. W uzasadnieniu wskazała, że pobierane przez nią świadczenie emerytalne zostało zaniżone o sumę kwot pobranych wcześniej emerytur i dopiero po wydaniu przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z dnia 6 marca 2019 r., tj. od dnia 1 kwietnia 2019 r. pobiera świadczenie w niepomniejszonej wysokości. W związku z tym, ubezpieczona zwróciła się o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie na jej rzecz prawa do wyrównania świadczenia emerytalnego za okres od dnia 4 lutego 2013 r. do dnia 1 kwietnia 2019 r. (wniosek z dnia 14 lipca 2020 r. k. 42 tom V a.r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., decyzją z dnia 30 lipca 2020 r., znak: (...), odmówił ubezpieczonej A. S. prawa do przeliczenia emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy powołał się na treść przepisu art. 194i ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2020 r. poz. 53 ze zm.), zgodnie z którym do ustalenia podstawy obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ubezpieczonego urodzonego w (...) r. nie stosuje się przepisu art. 25 ust. 1b, jeżeli wniosek o przyznanie tej emerytury zgłosi w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS pod warunkiem, że prawo do emerytury przed osiągnięciem wieku emerytalnego ma ustalone na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r. Stosownie zaś do treści art. 194j powołanej ustawy, kwotę emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ubezpieczonemu urodzonemu w (...) r., który wcześniej pobierał emeryturę wymienioną w art. 25 ust. 1b na podstawie wniosku przed dniem 1 stycznia 2013 r., ustala się ponownie od podstawy ustalonej z zastosowaniem

art. 194i. Organ rentowy zaznaczył, że ustawa w dnia 19 czerwca 2020 r. umożliwi ubezpieczonym urodzonym w (...) r. ponowne ustalenie wysokości emerytury powszechnej, której podstawa obliczenia została pomniejszona o kwoty pobranej emerytury wcześniejszej przyznanej na wniosek złożony przed 1 stycznia 2013 r. Zakład wskazał, że ubezpieczona zgłosiła wniosek o emeryturę powszechną w dniu 31 grudnia 2012 r., jednak wniosek ten wycofała w dniu 8 kwietnia 2013 r. W związku z powyższym, decyzją z dnia 21 czerwca 2013 r. postępowanie w sprawie zostało umorzone. Dodał, że zgodnie z wnioskiem z dnia 25 kwietnia 2019 r. przyznał ubezpieczonej emeryturę powszechną od dnia 1 kwietnia 2019 r. Podkreślił także, że do dnia 31 marca 2019 r. A. S. była uprawniona do wcześniejszej emerytury, a po zmianie przepisów, tj. po wydaniu przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z dnia 6 marca 2019 r., podstawa obliczenia emerytury nie została pomniejszona o sumy kwot pobranych wcześniej emerytur. W związku z tym organ rentowy stwierdził, że brak jest podstaw prawnych do przeliczenia emerytury od dnia 4 lutego 2013 r. (decyzja ZUS z dnia 30 lipca 2020 r., znak: (...), k. 49 a.r.).

Od niekorzystnej dla siebie decyzji organu rentowego z dnia 30 lipca 2020 r. A. S. zgłosiła odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 18 września 2020 r., k. 3 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy oraz aktach rentowych odwołującej. Zdaniem Sądu, powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie A. S. od decyzji z dnia 30 lipca 2020 r., znak: (...) jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Na wstępie należy zważyć, że zgodnie z art. 148¹ § 1 kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 1575 ze zm.) Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, Sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Analizując treść złożonych przez strony i zgromadzonych w aktach rentowych dokumentów, Sąd uznał, że okoliczności faktyczne nie były w sprawie sporne. Spór nie dotyczył faktów lecz prawa, wobec czego Sąd na podstawie art. 148¹ § 1 k.p.c. uznał, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym.

Zgodnie z art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53, z późn. zm.) prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. Ubezpieczona domagała się przeliczenia emerytury w związku z tym, że urodziła się w (...) r. i w jej ocenie dotyczy jej nowelizacja ustawy emerytalnej z dnia 19 czerwca 2020 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1222).

Zgodnie z art. 194i. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS do ustalenia podstawy obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ubezpieczonego urodzonego w (...) r., nie stosuje się przepisu art. 25 ust. 1b, jeżeli wniosek o przyznanie tej emerytury zgłosi w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 1222), pod warunkiem że prawo do emerytury przed osiągnięciem wieku emerytalnego ma ustalone na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r. Stosownie zaś do treści art. 194j. kwotę emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ubezpieczonemu urodzonemu w (...) r., który wcześniej pobierał emeryturę wymienioną w art. 25 ust. 1b na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r., ustala się ponownie od podstawy ustalonej z zastosowaniem art. 194i. Przeliczeniu podlega podstawa obliczenia emerytury przyjęta w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury. Do ustalenia nowej kwoty emerytury przyjmuje się średnie dalsze trwanie życia przyjęte w decyzji

o ustaleniu prawa do emerytury, a następnie uwzględnia się kolejne zmiany wysokości świadczenia. Emerytura w ponownie ustalonej wysokości przysługuje od dnia, od którego podjęto wypłatę emerytury przyznanej na podstawie art. 24, a w przypadku gdy prawo do tej emerytury było zawieszona - od dnia, od którego mogłaby być podjęta jej wypłata. Jeżeli ponownie ustalona wysokość emerytury przyznanej na podstawie art. 24 jest wyższa od wypłacanej dotychczas, emerytowi wypłaca się wyrównanie. Kwotę wyrównania stanowi różnica między sumą kwot emerytur, jakie przysługiwałyby w okresie od dnia, o którym mowa w ust. 4, do dnia wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, z uwzględnieniem ich waloryzacji, a sumą kwot wypłaconych w tym okresie.

W myśl natomiast art. 25 ust. 1b, jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę częściową lub emeryturę na podstawie przepisów art. 46, 50, 50a, 50e, 184 lub art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730 i 1287), podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ustaloną zgodnie z ust. 1, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Mając na uwadze powyższe rozważania i ustalony stan faktyczny wskazać należy, że w stosunku do ubezpieczonej nie znajdują zastosowania powyższe regulacje. Z ustaleń tych wynika bowiem że ubezpieczona nie pobierała emerytury wymienionej w art. 25 ust. 1b - wystąpiła z wnioskiem o emeryturę w dniu 31 grudnia 2012 r., jednak wniosek ten wycofała 8 kwietnia 2013 r. W związku z powyższym, decyzją z dnia 21 czerwca 2013 r. postępowanie w sprawie wypłaty emerytury zostało umorzone. Tym samym do dnia 31 marca 2019 r. A. S. była uprawniona do wcześniejszej emerytury, a po zmianie przepisów, tj. po wydaniu przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z dnia 6 marca 2019 r., podstawa obliczenia należnej jej emerytury nie została pomniejszona o sumy kwot pobranych wcześniej emerytur. W konsekwencji zatem, gdy w 2019 r., ustalono dla niej emeryturę powszechną od dnia 1 kwietnia 2019 r., to świadczenie to nie zostało pomniejszone o wcześniej wypłacone świadczenia, a więc nie zastosowano art. 25 ust. 1b. Zatem w sytuacji prawnej ubezpieczonej brak było podstaw do zastosowania art. 194 i oraz 194 j ustawy emerytalnej.

W związku z powyższym, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie A. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 30 lipca 2020 r., znak: (...), o czym orzekł w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)

M.St.